

tignof ikke skade, men det behøves dog ikke. Alle de Mænd, som sidde i disse Embeder efter 1851, kunne ikke forlange Andet — de ere nødte til at underkaste sig alle de Forandringer i Embedet, som hidrøre fra Forandringer i Retsvæsenet, og naar vi ikke igjen denne Lov kunne komme ind paa at tage alle saadanne Bestemmelser, som tyde herpaa, bliver det sikkest, at man holder sig til Constitution i Embederne. Den høitærede Minister vil saa meget mindre kunne have Noget imod, at man forsøger denne Sondring mellem, hvad der er Dommervirksomhed og hvad administrativ Virksomhed, som der i denne Sondring jo ligger den dybere Betydning, at til det ene behøves der en Art Dannelse, som ikke behøves til det Andet. Naar den ærede Minister mener, at man ikke bør komme ind derpaa, saa forekommer det mig, at han har Urret, efter hvad han selv sagde. Dersom jeg forstod ham ret, sagde han, at Afspælingen mellem, hvad der i Henseende til Embedet kan siges at være den dømmende og hvad den mere administrative Deel deraf, vil dog altid indeholde noget Vilkaarligt i sig, man maatte altid i saa Henseende komme til at overhugge en gordiff Knude, men naar det altid indeholder noget Vilkaarligt og en gordiff Knude, som maa overhugges, hvorfor da ikke strax hugge den over og strax forsøge Afspælingen?

Jeg kommer nu tilbage paa et Punkt, som forekommer mig at være af den yderste Vigtighed, skjøndt den høitærede Minister meente, at det ikke stod i ganske logisk Forbindelse med denne Lov. Det er Ansvaret for Fuldmægtige. Den høitærede Minister udtalte, at han holdt sig overbeviist om, at Lovgivningen, som den nu var, paalagde Principalen Ansvar for hans Fuldmægtigs Handlinger, ikke for hans forbryderiske Handlinger, men det Ansvar, som angaaer Skadeserstatning til Trediemænd. Der er imidlertid et Ansvar, som vel endnu maatte paaligge Principalen, eller i det Mindste en Pligt, hvis Forsømmelse maatte gjøre ham straffskyldig, nemlig naar han forsømmer at opfylde sin Embedspligt. Dersom det f. Ex. beviistes, at Pantebøgerne vare slet og uordentligt førte, og Principalen ikke i en Arrække havde

beskjæftiget sig med at undersøge disse Bøger og deres Beskaffenhed, forekommer det mig, at om man end ikke kunde sige, at Principalen var skyldig i, at der var ført urigtigt — og maaskee endog forbryderisk — ind i Pantebøgerne, maatte han dog være skyldig, fordi han havde forsømt at opfylde sin Pligt. Det er meget vigtigt at fastholde dette; thi, dersom jeg har forstaaet en Begivenhed ret, som nylig har fundet Sted, vilde man ellers kunne komme til den Betragtning, at, naar Bestyrelsen affædiger en Embedsmand, hvis Forhold den anseer for at have været misligt, kunde han dog faae Pension efter Pensionsloven. Dersom det derimod staaer fast, at en Embedsmand, der af Bestyrelsen erklæres for at have forvæltet sit Embede saaledes, at han paa Grund af slet Embedsførelse maa affædiges, kun kan faae Pension ifølge Lov, saa ligger deri en stor Sikkerhed for, at der ikke behøves en Domsact for at straffe en Embedsmand, fordi han ikke har ført det tilbørlige Tilsyn og derved ladet sin Fuldmægtig faae et for stort Spillerum. Men dersom det, hvad der forekommer mig ogsaa i den senere Tid er statueret ved Dom, staaer fast, at en Embedsmand, der affædiges under saadanne Forhold, at Regjeringen antager, at hans Embedsførelse ikke har været, som den burde være, ikke har været honorable, skulde kunne tage Pensionsloven i sin Haand og sige, nu skal jeg have den og den Pension, saa bliver det saa meget mere nødvendigt, at vi faae en klar Lovbestemmelse, der supplerer de Lovbestemmelser, som vi nu have, og som efter min Mening ere blevne gjorte uklare ved forskjellige Domme.

Jeg troer, at den ærede Minister har ganske Ret, naar han henviste en stor Deel af de forskjellige Embedsgager som udredes i Communerne, til Communerne, som en Gjenstand, der for en væsentlig Deel hørte Communerne til; men ogsaa i den Henseende forekommer det mig rigtigt, at vi betimelig komme til at sondre, imellem, hvad der betales Vedkommende som Dommer, og hvad der betales ham som administrativ Embedsmand. Den, der betaler ham som Dommer, det er Staten; hvorledes det er kommet til at paahvile Staten, det lader